

to 22.3.2018

**Toinen liite Pääkaupunkiseudun ateistit ry:n lausuntoon luonnoksesta
hallituksen esitykseksi lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon
järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

[Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö OKM/41/010/2017 (24.1.2018)]

Liitettä 21.3.2018 lausuntoomme on syytä vielä näin jatkaa, sillä lukiolakiin jäänyt epäselvä kohta herättää spekulointia, joka ei välttämättä kerralla osunut oikeaan.

Yhdistyksemme lausunnon 25.1.2018 mukaan opintojen aloittamisajankohtaa koskevan määritelmän poistuttua 1.1.2018 lukioasetuksen 15 §:stä olisi esitetyn lukiolain 16 §:n viimeinen momentti täsmennettävä seuraavasti: Opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämänkatsomustietoa.

Opintojen aloittamisajankohtaa koskevassa määritelmässä oli vaatimus vähintään vuoden tauosta tosiasiallisesti alle 18-vuotiaana aloitettujen opintojen jatkamisesta 18 vuotta täytettyään.

Määritelmän kumoaminen merkinnee sitä, että vaaditaan tauko, jonka pituus on vähintään nolla, eli ei lainkaan taukoa. Mutta kuten sairauden, onnettomuuden tai vaihto-opiskelijuuden tähden tauon opinnoissaan pitävä ei menetä opiskelupaikkaansa, ei kaikei myöskään sellainen opiskelija menetä opiskelupaikkaansa, joka pitää nollan pituisen tauon opiskelussaan järjestääksensä uskonnon tai elämänkatsomustiedon opetukseen osallistumisensa uudella tavalla. Siis valtionkirkkoon kuuluva opiskelija saisi 18 vuotta täytettyään pyynnöstään siirron uskonnon opetuksesta elämänkatsomustiedon opetukseen ilman, että joutuisi tätä varten ensin eroamaan oppilaitoksestaan ja sitten hakemaan uudelleen opiskeluoikeutta samaan oppilaitokseen. Tässä eilinen liitteemme lausuntoomme erehtyi. Uudelleen opiskelijaksi haku olisikin ankara vaatimus ja voisi viivästyttää opiskelun jatkamista, joten rehtoreille ei pidä jättää sellaiseen mahdollisuutta heille kaikei epäselvässä tilanteessa. Vaatimus olemattomasta tauosta pitäisi toteuttaa itse lukiolaissa lausuntomme esittämällä tavalla.

Säännöstä olisi siis selvennettävä. Jos sitten haluttaisiin palata vaikkapa vähintään vuoden pituisen opiskelukatkoksen vaatimukseen, voisiko sen kuitenkin edelleenkin tehdä valtioneuvoston (lukio)asetuksessa itse lukiolain sijasta ottaen huomioon perustuslain 80 §:n säädöstasovaatimuksen yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteille? Olisi selvintä, että sellainen vaatimus esitettäisiin lain tasolla, jolloin sille olisi myös esitettävä perustelut.

Perustelut vähintään vuoden (tai vaikka puolen vuoden, kuukauden tai viikon ...) tauon vaatimukseen palaamiselle veisivät kyllä ajatukset 1990-luvun lopulle, jolloin haluttiin saada peruutetuksi se, mikä oli tullut aikuislukiolakiin vuonna 1994 huomaamatta, että aikuislukioissa oli alle 18-vuotiaita oppilaita.

Puheenjohtaja Jouni Luukkainen

Pääkaupunkiseudun ateistit ry

jouni.luukkainen@helsinki.fi